

УДК 373.2:305:37.014

DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2026-1.01>

Тетяна АФАНАСЬЄВА

кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри менеджменту, психології та інклюзивної освіти,
Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Запорізької обласної ради
afanasieva.t.o@zoippo.net.ua
ORCID: 0000-0003-2936-7677

Євгенія ГРЕВЦЕВА

кандидат наук з держаного управління, доцент,
доцент кафедри менеджменту, психології та інклюзивної освіти,
Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Запорізької обласної ради
kealex@ukr.net
ORCID: 0000-0002-8777-3043

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Анотація. Стаття присвячена аналізу основних завдань та шляхів забезпечення гендерної рівності в закладах освіти України в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа». **Мета статті** полягає в окресленні основних завдань та шляхів забезпечення гендерної рівності в закладах освіти в контексті формування ціннісних орієнтирів Нової української школи. **Методологія** дослідження ґрунтується на системному аналізі взаємозв'язку гендерної рівності з іншими ціннісними орієнтирами НУШ. Встановлено, що гендерна рівність є невід'ємною частиною ціннісних орієнтирів Нової української школи, оскільки вона сприяє формуванню в учнів поваги до різноманітності, толерантності та рівних можливостей для самореалізації кожної особистості, а також усвідомленню свого права на свободу вибору професії та особистого життя незалежно від гендерних стереотипів. Здійснено аналіз вітчизняного та міжнародного законодавства у сфері забезпечення рівних прав жінок і чоловіків. Виділено нормативно-правові акти, якими регламентуються питання гендерної рівності в освіті. Обґрунтовано, що приєднання України до «Партнерства Біарріц» стало першим кроком на шляху забезпечення гендерної рівності в Україні як одного з пріоритетів імплементації Цілей сталого розвитку. **Наукова новизна** полягає в тому, що визначено основні завдання для ЗЗСО, спрямовані на забезпечення наскрізності принципів гендерної рівності в освіті. Запропоновано рекомендації для закладів освіти щодо забезпечення гендерної рівності на основі завдань, визначених Стратегією гендерної рівності в освіті до 2030 року. Проаналізовано результати дослідження «Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти в дії: гендерні компетенції у педагогічних працівників і працівниць закладів загальної середньої освіти». Сформульовано **висновки** про необхідність посилення підготовки педагогів, розширення доступу до методичних матеріалів і створення умов для більш глибокої інтеграції гендерної рівності в освітній процес закладів освіти.

Ключові слова: гендерна рівність, демократія, освіта, ціннісні орієнтири, Нова українська школа, гендерні стереотипи, гендерна компетентність, освітній процес, просвітницька діяльність.

Tetiana AFANASIEVA

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Management, Psychology and Inclusive Education,
Zaporizhzhia Regional Inservice Teacher Training Institute
afanasieva.t.o@zoippo.net.ua
ORCID: 0000-0003-2936-7677

Yevheniia HREVTSEVA

Candidate of Science in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Management, Psychology and Inclusive Education,
Zaporizhzhia Regional Inservice Teacher Training Institute
kealex@ukr.net
ORCID: 0000-0002-8777-3043

ENSURING GENDER EQUALITY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF FORMING THE VALUE ORIENTATIONS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Abstract. The article is devoted to the analysis of the main tasks and ways of ensuring gender equality in educational institutions of Ukraine in the context of the implementation of the Concept "New Ukrainian School". **The purpose of the article** is to outline the main tasks and ways of ensuring gender equality in educational institutions in the context of the formation of value orientations of the New Ukrainian School. **The research methodology** is based on a systematic analysis of the relationship between gender equality and other value orientations of the NUS. It has been established that gender equality is an integral part of the value orientations of the New Ukrainian School, since it contributes to the formation of respect for diversity, tolerance and equal opportunities for self-realization of each individual in students, as well as awareness of their right to freedom of choice of profession and personal life regardless of gender stereotypes. An analysis of domestic and international legislation in the field of ensuring equal rights of women and men has been carried out. Regulatory and legal acts that regulate issues of gender equality in education have been highlighted. It is substantiated that Ukraine's accession to the Biarritz Partnership was the first step towards ensuring gender equality in Ukraine as one of the priorities for implementing the Sustainable Development Goals. **The scientific novelty** lies in the fact that the main tasks for the Gender Equality Strategy have been identified, aimed at ensuring the mainstreaming of the principles of gender equality in education, including. Recommendations for educational institutions on ensuring gender equality based on the tasks defined by the Gender Equality Strategy in Education until 2030 are proposed. The results of the study "The Strategy for Implementing Gender Equality in Education in Action: Gender Competencies in Male and Female Teachers of General Secondary Education Institutions" are analyzed. **Conclusions** are drawn on the need to strengthen the training of teachers, expand access to methodological materials and create conditions for deeper integration of gender equality into the educational process of educational institutions.

Key words: gender equality, democracy, education, values, New Ukrainian School, gender stereotypes, gender competence, educational process, educational activities.

Постановка проблеми. Гендерна рівність є одним з базових принципів демократичного суспільства, що сприяє розвитку рівних можливостей громадян незалежно від статі. У сучасному світі, де гендерна дискримінація залишається однією з найбільших соціальних проблем, забезпечення рівних прав та можливостей для чоловіків і жінок є невід'ємною складовою частиною демократичної трансформації суспільства. Проблема забезпечення гендерної рівності в закладах освіти є однією з ключових у сучасному світі, оскільки освіта відіграє визначальну роль у формуванні світогляду, цінностей і соціальних установок молодого покоління. У контексті реформи НУШ,

яка акцентує увагу на розвитку особистості, критичного мислення та громадянських компетентностей, питання гендерної рівності набуває особливого значення. Гендерні стереотипи, що зберігаються в освітньому середовищі, можуть обмежувати можливості учнів і учениць у самореалізації, виборі професійного шляху та формуванні гармонійних міжособистісних взаємин.

Таким чином, в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» важливим є формування у молоді ціннісних орієнтирів, що виключають будь-яку дискримінацію, обмеження чи привілеї за ознакою статі. Тому впровадження гендерної рівності в освітньому

процесі є необхідним для розвитку не лише академічних знань учнів, але й їхніх соціальних, моральних і етичних якостей.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Питання гендерної рівності в освіті привертає увагу дослідників і практиків як на міжнародному, так і на національному рівнях. У світовій науковій літературі значний внесок у розв'язання цієї проблеми здійснили науковці, які присвятили свої дослідження аналізу впливу гендерних стереотипів на освіту та соціалізацію. Наприклад, у праці Майкла С. Кімела («Гендероване суспільство») висвітлено, як соціальні норми формують нерівність у доступі до можливостей, у тому числі в освіті. На міжнародному рівні Пекінською платформою дій (1995) та резолюцією Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» закладено основу для впровадження гендерного підходу в освітні системи, наголошуючи на необхідності подолання дискримінації за ознакою статі.

В Україні дослідження гендерної рівності в освіті активізувалися в рамках трансформації державної освітньої політики, впровадження Концепції «НУШ» та інших реформ. У працях вітчизняних науковців досліджуються різноманітні гендерні аспекти освіти, зокрема: аналізується вплив стереотипів на вибір професій та поведінку учнів (К. Брич [2], Т. Марценюк [7]); наголошується на необхідності усвідомлення педагогами принципів рівності та їх практичного застосування в освітньому процесі, акцентується увага на просвітницькій роботі як інструменті подолання гендерних упереджень серед вчителів та учнів (С. Горбачов, Д. Полтавська [12]); розкриваються шляхи формування гендерної культури в школярів (І. Калько [6]); критикується недостатня увага до гендерної проблематики в тренінгах для вчителів і пропонуються шляхи впровадження гендерної рівності через зміну підходів до навчання, інтеграцію гендерної освіти в шкільні програми (Л. Максимович, М. Чумало [5]).

Окремої уваги заслуговують дослідження, присвячені гендерному аудиту закладів освіти, який в Україні регулюється Методологією, затвердженою МОН України у 2021 році. Такі праці, як аналітичний звіт «Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти в

дії» [1], підкреслюють потребу в підвищенні гендерної компетентності педагогів. Водночас у публікаціях на платформі «Нова українська школа» (наприклад, «Виховувати та навчати людину: кілька думок про гендерну рівність в освіті» [12]) простежується зв'язок між формуванням ціннісних орієнтирів НУШ і необхідністю інтеграції гендерно чутливого підходу в навчальні програми та педагогічну практику.

Отже, аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблема забезпечення гендерної рівності в закладах освіти є багатогранною і потребує комплексного підходу: від теоретичного осмислення до практичного втілення в умовах реалізації Концепції «НУШ» в закладах загальної середньої освіти. Незважаючи на значний прогрес, залишаються прогалини у впровадженні системних змін, що потребує подальших досліджень і практичних рішень.

Мета статті – окреслити основні завдання та шляхи забезпечення гендерної рівності в закладах освіти в контексті формування ціннісних орієнтирів Нової української школи.

Виклад основного матеріалу. Гендерна рівність – це рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дає змогу особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства [3, с. 9].

Гендерна рівність є невід'ємною частиною системи цінностей, закладених в основу Концепції «Нова українська школа», оскільки вона сприяє формуванню в учнів поваги до різноманітності, толерантності та рівних можливостей для самореалізації кожної особистості, а також усвідомленню свого права на свободу вибору професії та особистого життя незалежно від гендерних стереотипів.

Забезпечення гендерної рівності у сфері освіти передбачає реалізацію двоєдиної цілі [11]: досягнення рівноправної участі дівчат і хлопців, жінок і чоловіків в усіх формах освіти, виходячи з їхньої представленості в різних вікових групах населення; забезпечення рівного ставлення до дівчат і хлопців у процесі навчання, гендерної рівності в рамках системи освіти, в межах професії вчителя (гендерна рівність в працевлаштуванні), в освітніх програмах і тренінгах (норми і цінності, які

передаються в процесі навчання), а також у залученні обох батьків до процесу освіти їхніх дітей.

Це означає, що система освіти має гарантувати справедливий доступ до навчальних ресурсів, програм і професійної підготовки, незалежно від гендерної ідентичності, а також сприяти формуванню середовища, де кожен може реалізувати свій потенціал без упереджень. Такий підхід не лише сприяє індивідуальному розвитку, але й створює підґрунтя для більш справедливого й інклюзивного суспільства загалом.

В Україні гендерна рівність закріплена на законодавчому рівні через Конституцію, нормативно-правові акти про рівність прав та можливостей, а також державні програми, спрямовані на усунення дискримінації за ознакою статі. Зокрема, реалізація державної політики та провадження просвітницької діяльності щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків регламентується Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» [9]. Стаття 21 цього Закону визначає зобов'язання закладів освіти щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у здобутті освіти та професійній підготовці.

Україна є підписантом численних міжнародних угод про усунення всіх форм дискримінації щодо жінок та інших документів, що визначають зобов'язання держави щодо забезпечення гендерної рівності в усіх сферах суспільного життя. Зокрема, Україна, як й інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. Цілі сталого розвитку включають мету забезпечення для дівчат і хлопців, жінок і чоловіків якісної освіти та рівного доступу до неї впродовж усього життя. Реалізація цих зобов'язань в освітньому секторі є важливою частиною загальної стратегії розвитку країни.

У вересні 2020 року Україна отримала офіційний статус учасниці «Партнерства Біарріц» – міжнародної ініціативи рівних прав і можливостей для всіх (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1578-р). У рамках «Партнерства Біарріц» Україна взяла на себе такі зобов'язання [10]: розвивати інклюзивний та гендерно чутливий

публічний простір, дружній до сімей з дітьми та маломобільних груп населення; забезпечити наскрізність принципів гендерної рівності в освіті; протидіяти домашньому та гендерно обумовленому насильству; зменшити розрив в оплаті праці жінок і чоловіків; реформувати законодавство у сфері соціальних відпусток, пов'язаних з народженням дитини та доглядом за нею.

В рамках зобов'язання забезпечити наскрізність принципів гендерної рівності в освіті мають такі заходи [8]: розроблення та затвердження Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року; затвердження плану заходів з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року; запровадження обов'язкової антидискримінаційної експертизи всього освітнього контенту; гендерний аудит закладів освіти.

У Розпорядженні Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 року «Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні» № 1190-р одним із завдань реалізації цілі 5 «Гендерна рівність» є забезпечення наскрізності принципів гендерної рівності в освіті. З огляду на очікувані результати окреслимо першочергові завдання та шляхи їх реалізації в ЗЗСО (табл. 1).

Ці завдання є першочерговими, оскільки вони закладають основу для системного впровадження принципів гендерної рівності в закладах загальної середньої освіти, відповідаючи цілям, визначеним у Розпорядженні. Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 року № 1163-р, визначає більш конкретні завдання для ЗЗСО. Враховуючи положення цього нормативного документа, сформулюємо рекомендації для закладів освіти щодо забезпечення гендерної рівності:

1) Формування недискримінаційного освітнього середовища з урахуванням Концепції НУШ, попередження та протидія насильству за ознакою статі.

2) Інтеграція гендерної тематики в освітній процес. Заклади загальної середньої освіти повинні включати принципи гендерної рівності до освітніх програм, зокрема, через виховні заходи, уроки громадянської освіти, літератури, історії та інших предметів.

Першочергові завдання ЗЗСО щодо забезпечення наскрізності принципів гендерної рівності в освіті

Першочергові завдання для ЗЗСО	Шляхи реалізації поставлених завдань
Орієнтація внутрішньої політики закладу освіти на дотримання принципів гендерної рівності	– Створити та затвердити у закладі освіти положення, яке закріплює принципи забезпечення в закладі освіти рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (хлопців і дівчат), запобігання та протидії насильству за ознакою статі, дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням; – забезпечити ознайомлення всіх працівників закладу освіти, учнів та батьків з цими документами.
Проведення гендерно-правової експертизи внутрішніх нормативних документів закладу освіти	– Організувати аналіз статуту, правил внутрішнього розпорядку, положень про педагогічну раду тощо на предмет відповідності цих документів принципам гендерної рівності та недискримінації; – за результатами експертизи внести необхідні зміни до документів.
Запровадження в документообіг закладу освіти принципів гендерно чутливої, недискримінаційної мови	– Переглянути внутрішню документацію (накази, листи, плани роботи, освітні програми) та змінити її відповідно до принципів гендерно чутливої мови (наприклад, уникати стереотипних формулювань, використовувати фемінітиви там, де це доречно); – провести навчання для адміністрації та вчителів із застосування таких принципів.
Створення умов для підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань забезпечення гендерної рівності в закладах освіти	– Організувати підвищення кваліфікації педагогічних працівників; забезпечити участь педагогічних працівників у сертифікаційних програмах або курсах з тематики гендерної рівності; – сприяти залученню якомога більшої кількості педагогічних працівників до таких програм з подальшим отриманням сертифікатів.
Забезпечення в закладі освіти просвітницької діяльності з питань гендерної рівності	– Здійснити просвітницьку роботу серед учнів та батьків з окресленої тематики; розробити та впровадити просвітницькі заходи (уроки, факультативи, тренінги) для учнів та учениць з питань гендерної рівності, протидії дискримінації та насильству; – організувати інформаційні кампанії для батьків, щоб підвищити їхню обізнаність з принципами гендерної рівності та їхньою роллю у вихованні дітей за цим принципом.

3) Залучення здобувачів освіти до організації та проведення спільних виховних заходів будь-якого рівня, спрямованих на висвітлення питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, що дасть змогу їм краще усвідомити, чому саме потрібно забезпечувати гендерну рівність, які існують гендерні стереотипи в суспільстві, як і навіщо їх потрібно долати.

4) Забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів, занять і позакласних заходів для здобувачів освіти незалежно від статі. Це включає усунення бар'єрів, які можуть через стереотипи обмежувати участь дівчат чи хлопців у певних видах діяльності (наприклад, у спортивних заходах) або вивченні вибіркового освітніх компонентів (наприклад, міжгалузевий інтегрований курсу «Робототехніка»); збалансування з урахуванням принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків візуальної та навчальної складових частин з урахуванням інтересів, можливостей та здобутків всього учнівства із забезпеченням однакового доступу до навчального приладдя, спортивного інвентарю тощо.

5) Реалізація спільних просвітницьких соціально-розвивальних проєктних ініціатив, спрямованих на подолання стереотипів та дискримінації за ознакою статі; сприяння участі членів родини учнів та учениць у просвітницьких заходах щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

6) Надання учням та ученицям повної та вичерпної інформації щодо можливості професійного самовизначення та оволодіння професійними вміннями відповідно до особистісних здібностей та інтересів без обмеження їх рамками «жіночих/чоловічих» професій для подальшої повноцінної та вичерпної самореалізації в дорослому житті, взаємин у родині, рівної відповідальності жінки і чоловіка за народження та виховання дітей; проведення кампаній для інформування та мотивації дівчат і жінок щодо вибору нестереотипної кар'єри.

7) Сприяння збалансованому представництву жінок і чоловіків у шкільному управлінні. Заохочення участі обох статей у керівних посадах закладів освіти та забезпечення рівних можливостей для професійного розвитку педагогів обох статей.

8) Моніторинг і оцінка дотримання принципів гендерної рівності. Це передбачає проведення регулярних гендерних аудитів у закладі освіти для оцінки стану забезпечення рівних прав і можливостей, виявлення проблем і розроблення заходів для їх усунення.

Всі ці рекомендації ґрунтуються на принципах наскрізності, інклюзивності та поваги до прав людини й спрямовані на формування шкільного середовища та виховання членів суспільства, в якому гендерна рівність є нормою, а освіта відіграє ключову роль у подоланні нерівностей і стереотипів.

Аналітичний звіт за результатами дослідження «Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти в дії: гендерні компетенції у педагогічних працівників і працівниць закладів загальної середньої освіти» [1] засвідчив, що у сфері освіти України спостерігається поступове впровадження принципів гендерної рівності, однак процес є нерівномірним і потребує систематизації. Педагогічні працівники демонструють базову обізнаність зі стратегічними документами, але потребують додаткового навчання та методичної підтримки. Найпоширенішим способом інтеграції гендерної тематики є виховна робота, тоді як системні підходи (окремі курси, стратегічні документи) застосовуються зрідка.

Отже, для досягнення цілей Стратегії до 2030 року необхідно посилити підготовку педагогів, розширити доступ до методичних матеріалів і сприяти більш глибокій інтеграції гендерної рівності в освітній процес. Відповідно, першочерговим завданням на цьому шляху має бути формування гендерної компетентності педагогічних

працівників – інтегрована сукупність цінностей, настанов, знань, умінь, навичок щодо гендерної складової частини сфери прав людини, що набута у процесі навчання та дає змогу ефективно впроваджувати принцип рівних прав і можливостей різних статей в усіх сферах життєдіяльності суспільства [5]. Вона проявляється в: підтримці індивідуальності дитини; використанні гендерно чутливої комунікації; розробленні та проведенні гендерно чутливих уроків; розробленні та проведенні гендерно чутливих позакласних заходів; розпізнаванні гендерно зумовленого та домашнього насильства; розпізнаванні булінгу; популяризації батьківства без гендерних стереотипів [3, с. 11–12].

Висновки. Гендерна рівність в освіті є важливим фактором для формування справедливого і рівного суспільства. Вона сприяє розвитку здорової соціальної взаємодії та створює рівні можливості для всіх учнів. Для досягнення реальних змін у сфері освіти необхідна активна участь всіх: педагогів, учнів, батьків і держави.

Забезпечення гендерної рівності в школах є актуальним і важливим напрямом для розвитку освітньої системи України, оскільки сприяє формуванню свідомої, відповідальної та рівноправної громадянської позиції у молоді, забезпечуючи їх успішну інтеграцію в демократичне суспільство. Перспективи подальших досліджень у цій сфері можуть охоплювати аналіз ефективності впровадження гендерно чутливих підходів у навчальних програмах, вивчення впливу гендерної рівності на академічні досягнення учнів різного віку та соціального походження, а також оцінку ролі вчителів і батьків у подоланні стереотипів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аналітичний звіт за результатами дослідження «Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти в дії: гендерні компетенції у педагогічних працівників і працівниць закладів загальної середньої освіти». Київ, 2024. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/12/18/prezentatsiya-doslidzh-lsu-18-12-2024.pdf>.
2. Брич К. Гендерний вплив закладу освіти на вибір STEM-професій у світлі реалізації гендерної політики в управлінні освітою. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2022. № 3 (25). С. 32–37. DOI: <https://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-25-04>.
3. Гендерна компетентність вчителства / ГО «Центр гендерної культури», ЮНІСЕФ. 2024. URL: <https://spilnoteka.org/wp-content/uploads/2024/04/genderna-kompetentnist-vchytelstva.pdf>.
4. Гендерна рівність в освіті та через неї: навчальний посібник / за ред. К. Левченко, О. Мурадян. Харків, 2024. 264 с.
5. Гендерний аудит для громадських організацій / Л. Максимович, М. Чумало. 1-ге вид. Львів, 2019. 64 с.
6. Калько І. Формування гендерної культури школярів у системі роботи сучасного закладу освіти. Харків: Друкарня Мадрид, 2017. 136 с.
7. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ: Основи, 2017. 256 с.

8. «Партнерство Біарріц»: важливі кроки в досягненні рівності / *ЮрФем.ua*. URL: <https://jurfem.com.ua/partnerstvo-biarits-vazhlyvi-kroky-v-dosyagnenni-rivnosti>.
9. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
10. Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» з утвердження гендерної рівності: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1578-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1578-2020-%D1%80#Text>.
11. Проблеми гендерної рівності у галузі освіти. Київ. 2018. URL: <https://surl.li/vnlykl>.
12. Яценко А. Виховувати та навчати людину: кілька думок про гендерну рівність в освіті / Нова українська школа. 2021. URL: <https://nus.org.ua/2021/03/31/vyhovuvaty-ta-navchaty-lyudynu-kilka-dumok-pro-gendernu-rivnist-v-osviti>.

REFERENCES:

1. Analytychnyi zvit za rezultaty doslidzhennia “Stratehiia vprovadzhennia gendernoi rivnosti u sferi osvity v dii: genderni kompetensii u pedahohichnykh pratsivnykiv i pratsivnyts zakladiv zahalnoi serednoi osvity” [Analytical report on the results of the study “Strategy for implementing gender equality in the field of education in action: Gender competencies of pedagogical workers in general secondary education institutions”]. (2024). Kyiv: Ministry of Education and Science of Ukraine. *mon.gov.ua*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/12/18/prezentatsiya-doslidzh-lsu-18-12-2024.pdf> [in Ukrainian]
2. Brych, K. (2022). Hendernyi vplyv zakladu osvity na vybir stem-profesii u svitli realizatsii hendernoi polityky v upravlinni osvitoiu [Gender influence of educational institutions on the choice of STEM professions in the context of implementing gender policy in education management]. *Naukovi zapysky Maloi akademii nauk Ukrainy – Scientific Notes of the Minor Academy of Sciences of Ukraine*, (3), 32–37 DOI: <https://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-25-04> [in Ukrainian].
3. Iatsenko A. (2021, March 31). Vykhovuvaty ta navchaty lyudynu: kilka dumok pro hendernu rivnist v osviti / Nova ukrainska shkola [Raising and educating a person: A few thoughts on gender equality in education]. *nus.org.ua*. Retrieved from <https://nus.org.ua/2021/03/31/vyhovuvaty-ta-navchaty-lyudynu-kilka-dumok-pro-gendernu-rivnist-v-osviti> [in Ukrainian].
4. Henderna kompetentnist vchytelstva [Gender competence of teachers]. (2024). NGO «Center for Gender Culture», UNICEF. *spilnoteka.org*. Retrieved from <https://spilnoteka.org/wp-content/uploads/2024/04/genderna-kompetentnist-vchytelstva.pdf> [in Ukrainian].
5. Levchenko, K., & Muradyan, O. (Eds.). (2024). *Genderna rivnist v osviti ta cherez nei [Gender equality in and through education]*. Kharkiv [in Ukrainian].
6. Maksymovych, L., & Chumalo, M. (2019). *Gendernyi audyt dlia hromadskykh orhanizatsii [Gender audit for civil society organizations]* (1st ed.). Lviv [in Ukrainian].
7. Kal'ko, I. (2017). *Formuvannia hendernoi kultury shkolariv u systemi roboty suchasnoho zakladu osvity [Formation of gender culture among schoolchildren in the system of modern educational institutions]*. Kharkiv: Madrid Printing House [in Ukrainian].
8. Martsenyuk, T. (2017). *Gender for all: Challenging stereotypes*. Kyiv: Osnovy [in Ukrainian].
9. “Partnerstvo Biarritz”: vazhlyvi kroky v dosiahnenni rivnosti [“Partnership Biarritz”: Important steps in achieving equality]. (n.d.). *Jurfem*. Retrieved from <https://jurfem.com.ua/partnerstvo-biarits-vazhlyvi-kroky-v-dosyagnenni-rivnosti> [in Ukrainian].
10. Zakon Ukrainy “Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhink i cholovikiv” [Law of Ukraine “On ensuring equal rights and opportunities for women and men”]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> [in Ukrainian].
11. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdzhennia planu zakhodiv z realizatsii zoboviazan Uriadu Ukrainy, vziatykh v ramkakh mizhnarodnoi initsiatyvy “Partnerstvo Biarrits” z utverdzhennia hendernoi rivnosti” [Order of Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the action plan for fulfilling the obligations of the Government of Ukraine undertaken within the framework of the international initiative “Biarritz Partnership” for the affirmation of gender equality”] *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1578-2020-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
12. Problemy hendernoi rivnosti u haluzi osvity [Problems of gender equality in the field of education]. Retrieved from *mof.gov.ua* <https://surl.li/vnlykl> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 09.12.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 07.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.03.2026